

Droge mond, dorst, veel drinken en veel plassen bij lithium

Deze bijwerkingen ontstaan doordat lithium zout is en zijn vaak blijvend zolang lithium gebruikt wordt. Soms is dit effect er al direct maar meestal pas na enige tijd. Door een droge mond en dorst wordt er meer gedronken. Dit veroorzaakt weer de toename van het plassen. Als de urineproductie meer dan 3 liter per dag wordt is verder onderzoek nodig. Veel plassen hoeft geen teken te zijn van nierbeschadiging. Dorst kan het beste bestreden worden met drinken van water bijvoorbeeld gekoeld en op smaak gebracht met een beetje citroensap. Pas op met suikerhoudende drankjes en vruchtensap i.v.m. gewichtstoename.

Na jarenlang gebruik kunnen effecten optreden die betrekking hebben op nierfunctie. Deze zijn te voorkomen door lithium zorgvuldig en regelmatig in te nemen en door geregeld te (laten) controleren of het lithiumgehalte in het bloed niet te hoog is. De bloedspiegel wordt gebaseerd op één keer per dag inname en bloedafname twaalf uur daarna:

- Minder dan 0.6 - laag *therapeutisch*
- 0.6 tot en met 0.8 - normaal *therapeutisch*
- 0.8 tot en met 1.0 - hoog *therapeutisch*

De streefwaarde ligt tussen 0.6 mmol/l en 0.8 mmol/l. Bij de *acute* behandeling van manieën kan de lithiumspiegel opgevoerd worden tot 1.0 mmol/l onder goede controle.

De effecten op de nieren komen in 20 tot 25% van de langdurig behandelde patiënten voor. Dit uit zich voornamelijk in het veelvuldig moeten plassen. Een verbetering is (tegenstrijdig genoeg) vaak te bereiken door het gebruik van plastabletten. Bij lithium gebruik waarbij te hoge lithiumspiegels zoveel mogelijk voorkomen worden is het onwaarschijnlijk, in tegenstelling tot wat vroeger werd gedacht, dat lithium leidt tot ernstige nierbeschadiging (zie ook nierfunctie bij lithium).

Door het effect op de speekselklier verandert niet alleen de hoeveelheid maar ook de samenstelling van het speeksel en beschermt het gebit minder tegen gaatjes. Het advies is om minimaal twee maar liever drie keer per dag tanden te poetsen en zo nodig te overleggen met de tandarts of mondhygiënist.

Referenties:

www.uwbloedserieus.nl

<http://memoboek.dynapaper.nl/>

Kenniscentrum bipolaire stoornissen 2016

Laatste revisie datum

11-07-2016

Trefwoorden

Lithium

Droge mond

Dorst

Veel drinken

Veel plassen

Polyurie

Polydipsie

Nieren

Nierfunctie

Gewichtstoename

© M. de Ruijter 2016

